

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 2 від 24 . 04 . 2023 року

Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

**Програма
фахового іспиту з управління закладом освіти**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітня програма: 073.00.03 Управління закладом освіти (за рівнями)

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри управління
протокол № 2 від «9» березня 2023 р.

Завідувачка кафедри

Алла МИХАЦЬКА

Київ – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, що розроблена кафедрою управління Факультету економіки та управління з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Програма визначає перелік тем, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу. Фаховий іспит має на меті перевірку сформованості базових компетентностей вступників. Особи, які вступають для здобуття ступеня магістра, проходять конкурсний відбір за результатами фахового іспиту: комп'ютерне тестування з управління закладом освіти, що містить 50 тестових завдань (оцінюється в 100 балів); виконання кейсового завдання (оцінюється в 100 балів), тривалість випробування 80 хв.

Комп'ютерне тестування та відповіді на кейсові завдання дають можливість встановити рівень підготовки абітурієнта та його потенціал й можливості для здобуття спеціальності 073 Менеджмент (ОП 073.00.03 Управління закладом освіти (за рівнями)) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Критерії оцінювання знань вступника

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Закон України «Про освіту»

Законодавство України про освіту. Державна політика у сфері освіти. Забезпечення права на освіту. Забезпечення якості освіти. Забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками.

Розвиток інклюзивного освітнього середовища, забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування. Прозорість і публічність прийняття та реалізація управлінських рішень.

Академічна доброчесність та свобода. Формування громадянської культури та культури демократії. Формування культури здорового способу життя, екологічної культури.

Мова освіти. Види освіти. Форми здобуття освіти. Рівні освіти. Освіта осіб з особливими освітніми потребами.

Тема 2. Управління закладом освіти

Освітня діяльність як основний вид діяльності закладу освіти. Автономія закладу освіти. Система управління закладом освіти. Управлінський та методичний супровід інклюзивного освітнього середовища та розумного пристосування.

Інноваційність в освітньому процесі закладу освіти як ознака сучасності. Інтерактивні технології в діяльності закладу освіти. Особистісно-зорієнтоване навчання в закладі освіти. Організація освітнього процесу в умовах невизначеності.

Індивідуалізація та диференціація навчання в закладі освіти. Робота з обдарованими та здібними учнями в умовах реформування системи освіти.

Компетентності випускника закладу освіти, визначені в Концептуальних засадах реформування середньої освіти «Нова українська школа».

Інтерактивні форми організації уроку. Формування життєвих компетентностей учнів у закладі загальної середньої освіти.

Здоров'язберігаючі технології в закладі освіти.

Колегіальні органи управління закладом освіти. Педагогічна рада як колегіальний орган управління закладом освіти. Учнівське самоврядування та його повноваження. Громадське самоврядування. Прозорість та інформативна відкритість закладу освіти.

Особливості співпраці закладу освіти з батьківською громадою. Партнерство вчителів і батьків як основа виховної роботи в школі. Партнерські зв'язки закладу освіти з громадою мікрорайону

Система виховної роботи у закладі освіти. Громадянське виховання в закладі освіти. Організація патріотичного виховання у сучасному закладі освіти.

Міжнародна діяльність в закладі освіти.

Психологічний супровід освітнього процесу.

Тема 3. Забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі освіти. Система зовнішнього забезпечення якості освіти: заходи підвищення якості освіти, інституційний аудит, зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання учнів, атестація та сертифікація педагогічних працівників, громадський нагляд (контроль) закладу освіти.

Освітня програма. Структура навчального року в закладі освіти.

Оцінювання результатів здобувачів освіти в закладі освіти. Формувальне оцінювання в закладі освіти.

Внутрішнє оцінювання (самооцінювання) як основа розвитку закладу освіти. Моніторинг якості освіти: порядок, види та форми проведення в закладі освіти.

Тема 4. Професійний розвиток педагогічних працівників

Наукове і методичне забезпечення у сфері освіти. Проведення експериментальної роботи у закладі освіти.

Організація методичного супроводу діяльності педагогічних працівників в закладі освіти. Інноваційні форми організації роботи з педагогічними працівниками в закладі освіти.

Організація методичної роботи з молодими спеціалістами в закладі освіти. Організація методичної роботи з педагогічними кадрами в умовах упровадження Концепції нової української школи.

Напрями вдосконалення професійної компетентності педагога. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників за різними видами та у різних формах. Підвищення кваліфікації – необхідна умова атестації педагогічних працівників. Сертифікація педагогічних працівників.

Залучення педагогічних працівників до розроблення методів навчання, стандартів освіти, Типових освітніх програм, підручників тощо.

Психологічний супровід професійного зростання педагогів, запобігання професійного вигорання.

Тема 5. Фінансування системи освіти

Фінансування дошкільної, середньої загальної, позашкільної та професійно-технічної освіти.

Фінансування освіти осіб з особливими освітніми потребами. Джерела фінансування суб'єктів освітньої діяльності. Фінансова автономія закладу освіти.

Державно-приватне партнерство у сфері освіти.

Тема 6. Нагляд (контроль) у сфері освіти

Управління та громадське самоврядування. Громадський нагляд (контроль) та права його суб'єктів: участь у дослідженнях з питань освіти, проведення моніторингу, оцінювання якості результатів навчання, проведення громадської експертизи. Інституційний аудит.

ПРИКЛАДИ КЕЙСОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Розпочався урок у 4-му класі. Через п'ять хвилин з гуркотом розкриваються двері і, нахабно вигукнувши «можна увійти» на порозі класу зупиняється троє учнів. Вчитель спокійно просить їх вийти і увійти до класу як слід. Учні виходять до коридору. Через кілька хвилин двері відкриваються знову і школярі заповзають до класу....

Сформулюйте виховну проблему.

Запропонуйте варіанти вирішення ситуації.

2. На основі власного досвіду створити образ «Випускник закладу освіти 21 століття».
3. Створити «портрет» сучасного керівника закладу освіти.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.

2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2657-VIII від 18.12.2018; № 2661-VIII від 20.12.2018}. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n2>

3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

4. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (чинний у редакції від 20 травня 2020 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.

5. Закон України «Про дошкільну освіту» (із змінами) від 01.01.2021 р. № 2628-III. URL: <https://zakon.help/law/2628-III>

7. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 № 1841-III (Редакція станом на 22.05.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>

8. Закон України «Про фахову передвищу освіту» (зі змінами 2022 рік №2745-VIII від 06.06.2019, редакція від 02.10.2021). URL: https://urst.com.ua/download_act/pro_fahovu_peredvyshu_osvitu.

9. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf/>

10. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.

11. Мостенська Т. Л., Новак В. О., Луцький М. Г. та ін. Менеджмент : підручник 2-ге вид. К. : Кондор, 2016. 758 с.

12. Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку К. : Знання України, 2013. 450 с.

13. Освітній менеджмент : навч. посіб. / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. К. : Шкільний світ, 2013. 400 с.

14. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти {Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 127 від 04.02.2020} URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z_0250-19#Text.

15. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» {Наказ Міністерства економіки України № 620 від 28.09.2021} URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME210813.html.

Додаткові

1. Вступ до освітології : навчальний посібник / Міністерство освіти і науки України. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; упоряд.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва. Київ : ВП «Едельвейс», 2017. 382 с.

2. Грабовський В. А. Державно-громадське управління освітньо-ментальними процесами формування громадянського суспільства. URL: www.academy.gov.ua/.../grabovsky_vystup.do.

3. Драйден Г. та Вос Д. Революція в навчанні. Львів: Літопис, 2015. 542 с.

4. Концептуальні засади організаційних механізмів і технологій громадсько-державного управління : посібник / О. М. Онаць, Л. М. Калініна, за наук. ред. Л. М. Калініної. К. : Видавничий дім «Сам», 2017. 64 с.

5. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

6. Освітологія: підготовка експертів у галузі освіти: Навчально-методичний посібник / за заг. ред. В.О. Огнев'юка. Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2015.

7. Освітній менеджмент: розвиток компетентності керівника школи в умовах змін / С.В. Королюк, Р.Л. Гавриш, Т.В. Водолазська [та ін.]. *Постметодика*. 2018. № 3. С. 27-35.

8. Покка Арі. Вищий клас. Шкільне управління по-фінськи / пер. з англ. О.М. Назарової. Харків.: вид. «Ранок», 2017. 160 с.

9. Сорочан Т.М. Методична робота: підготовка вчителів до реалізації концепції «Нова українська школа». URL: http://lib.iitta.gov.ua/710731/1/%D0%A1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%BD_%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%A2_05.pdf.

10. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти. {Наказ МОН № 1480 від 30.11.2020 року}. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/77685/